

UCHWAŁA Nr III/14 / 2014
RADY MIEJSKIEJ W CHODCZU
z dnia 22 grudnia 2014r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok**

Działając na podstawie art. 18, ust. 2, pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz.594, poz.645, poz.1318, z 2014r. poz. 379, poz. 1072), w związku z art. 4¹ ust. 2 i ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r. poz.1356, z 2013r. poz. 1563, z 2014 r. poz.1188) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r. poz.124) **Rada Miejska uchwała, co następuje:**

- § 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Chodcza.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 roku.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Anna Twardowska

Uzasadnienie

Podjęcia uchwały w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wynika z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program zawiera charakterystykę gminy z elementami diagnozy środowiskowej wskazującej na rodzaj i zakres działalności, która winna być realizowana w 2015 roku, jako działania wspierające rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniem na terenie gm. Chodecz.

Utrwalane są zadania dające efekty tj. w szczególności działalność Punktu Informacyjnego Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej, grup wsparcia oraz wspomaganie rodzin i dzieci poprzez działalność świetlicy.

Jednocześnie kontynuowane są przedsięwzięcia na rzecz rozwoju samopomocy w obszarach; przemocy, kryzysów małżeńskich i rodzinnych poprzez udostępnianie pomieszczeń świetlicy na zajęcia dostosowane do potrzeb grup, prowadzenie mentalne; motywowanie i pobudzanie trzeźwej aktywności.

Program realizuje Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu.

Załącznik
do Uchwały Nr III/14/14
Rady Miejskiej w Chodczu
z dnia 22.12.2014r.

Gminny Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Narkotykowych na 2015 rok

I. Wstęp

W Polsce uzależnienie od alkoholu występuje u około 700-900 tysięcy osób. Alkoholizm jest chorobą społeczną, nieuleczalną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osoby uzależnione ale także członków ich rodzin i środowiska społeczne. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą wyniszczającą człowieka we wszystkich sferach jego życia. Prowadzi do degradacji życia fizycznego, psychicznego i moralnego. Powoduje stopniową utratę wolności i odpowiedzialności. Początkowo zaburza, a w ostateczności niszczy więzi interpersonalne, uniemożliwia normalne funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. z 2012 r. poz.1356) oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124), prowadzenie działań profilaktycznych i interwencyjnych służących rozwiązaniu problemów wynikających z uzależnienia, w tym integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków, należy do zadań własnych gminy.

Ustawodawca powierzył gminom wymienione wyżej kompetencje i zadania, gdyż gminy dysponują największą wiedzą o problemach swoich mieszkańców, a działania lokalne; zaradcze i naprawcze mają równie największy wpływ na pożądane zmiany.

Gmina na podstawie art. 4 ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest zobowiązana w szczególności do:

1. zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
2. udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży,

4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych.

5. podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13' i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Natomiast zgodnie z art.10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii gmina powinna:

1. zwiększać dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielać rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej
3. prowadzić profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną oraz szkoleniową, w szczególności dla dzieci i młodzieży i wspomagać działalność instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkotykowych.

W obu rodzajach uzależnienia położony jest nacisk na działalność terapeutyczną i profilaktyczną, a spójność ta wynika z podobnych mechanizmów powstawania, przebiegu i skutków.

II. Diagnoza środowiska lokalnego

Gmina Chodecz ma 6215 mieszkańców, z czego blisko 70 % mieszka na wsi.

Z danych PUP we Włocławku wynika, że w gminie jest 708 osób bezrobotnych, z czego ponad 81% zamieszkuje na wsi. Jednocześnie tylko 53 osoby posiadają prawo do zasiłku.

Dokumenty źródłowe MGOPS wskazują, że pomocą społeczną objętych jest 443 rodziny.

Głównymi powodami udzielania pomocy społecznej są: bezrobocie - 234 rodziny i ubóstwo - 167 rodzin. Z powodu alkoholizmu przyznano wsparcie 1 osobie.

Dokumentacja wskazuje jednak, że problem alkoholowy występuje w 88 indywidualnych przypadkach, jako jedna z wielu przyczyn trudności osoby lub rodziny. Bowiem większość klientów chodeckiej pomocy społecznej tj. ponad 80% boryka się ze zróżnicowanymi, nakładającymi się problemami rodzinnymi, finansowymi : od ubóstwa, poprzez bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę, niezaradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego po uzależnienia.

Z danych wynika zatem, że problem alkoholowy dotyczy blisko 20% klientów pomocy społecznej, czyli blisko co 5-ta osoba traci kontrolę nad życiem z powodu nadużywania alkoholu (trzeba zdawać sobie sprawę z faktu, że dane obejmują tylko korzystających z pomocy, stąd skala zjawiska jest znacznie większa).

Warte podkreślenia są również dane dotyczące problemu przemocy w rodzinie, gdzie nadużywanie alkoholu jest jej zasadniczą przyczyną.

Zważywszy na szeroki katalog skutków, czy szerokie spektrum negatywnego oddziaływania choroby alkoholowej należy konsekwentnie wdrażać niezbędne działania minimalizujące zjawisko uzależnienia.

Uchwała Nr XXXV/181/13 Rady Miejskiej w Chodczu z dnia 29 października 2013 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów

alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Chodecz ustalała liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych, jak następuje:

1. powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w liczbie 60.
2. powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w liczbie 20.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2014 roku (tj. do października) wydała 18 pozytywnych opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z w/w uchwałą; 8 opinii dotyczyło punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, zaś 10 – punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Limity zapisane w wyżej wymienionej uchwale nie zostały przekroczone.

Jednocześnie z przeprowadzonych 3 kontroli miejsc sprzedaży napojów alkoholowych nie stwierdzono istotnych naruszeń obowiązujących zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

W zakresie działalności pomocowej istotnym ogniwem wsparcia dla mieszkańców jest Punkt Informacyjny Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej, znajdujący się w Chodczu ul.

Waryńskiego 16. Terapeuta uzależnienia od alkoholu pełni dyżury 2 razy w miesiącu – w piątki, w godzinach od 12.00 do 21.00. Do października 2014 r. liczba udzielonych przez terapeutę porad wynosiła odpowiednio:

- osobom z problemem alkoholowym 182,
- osobom współuzależnionym i dorosłym dzieciom alkoholików 55,
- ofiarom przemocy 54,
- sprawcom przemocy 15.

Chodecka grupa AA *Promyk* spotyka się regularnie, w każdy piątek o godz. 18.00, w świetlicy opiekuńczo – wychowalnej w Chodczu ul. Waryńskiego 16. Grupa liczy około 30 osób, zaś grupa Al-Anon 10 członków. Grupa *Promyk* w bieżącym roku obchodziła 10 rocznicę swego istnienia. Z tej okazji w remizie OSP odbył się uroczysty otwarty miting, w którym wzięło udział około 100 osób.

Działalność grup samopomocowych, szczególnie w obszarze uzależnienia opiera się na przywództwie liderów - osób z dorobkiem wieloletniej abstynencji, dających świadectwa trzeźwości. Ta zasada odnosi się również do chodeckiego ruchu. Zaznaczyć należy, że raz w miesiącu organizowane są mitingi otwarte, czyli dostępne dla wszystkich chętnych, zainteresowanych problematyką.

III. Zadania i sposoby realizacji programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu - działania gminy wspierające leczenie uzależnienia od alkoholu:

- Kontynuacja pracy Punktu Informacyjnego Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej.
- Diagnozowanie problemów alkoholowych rodziny.
- Konsekwentne motywowanie i informowanie o możliwościach podjęcia leczenia.
- Udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu.
- Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy.
- Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej

2. Udzielanie pomocy - działania gminy wspierające dzieci i rodziny oraz profilaktyka.

- Finansowanie bieżącej działalności świetlicy opiekuńczo – wychowawczej, w tym zatrudnienie wychowawcy, dożywianie dzieci uczęszczających do świetlicy, wdrażanie
- projektów opiekuńczo-wychowawczych w świetlicy ze szczególnym uwzględnieniem okresu wakacyjnego.
- Wspieranie oddolnych inicjatyw integracyjnych dotyczących spędzania czasu wolnego, w tym organizacja spotkania opłatkowego dla wykluczonych społecznie i uzależnionych, dofinansowanie zakupu artykułów spożywczych oraz nagród dla uczestników konkursów na gminne spotkania o charakterze rekreacyjno – sportowym.
- Współorganizowanie i współfinansowanie spotkań profilaktycznych dla dzieci, młodzieży (np. zakup programu profilaktyki uzależnień).
- Czynne włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii profilaktycznych oraz edukacyjnych dotyczących profilaktyki alkoholowej, przeciwdziałania narkomanii.
- Zakup materiałów profilaktycznych np. pakietów kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”, „ Stop pijanym kierowcom” i ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów.
- Monitorowanie skali problemów alkoholowych w gminie – dokonywanie analizy różnych zjawisk uzależnień i występujących w związku z tym problemów.

3. Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów społecznych w tym alkoholowych:

- Umożliwienie mieszkańcom dostępu do usług prawniczych i psychologicznych, mających związek z uzależnieniem od alkoholu.
- Nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń na spotkania trzeźwościowe.
- Organizacja i dofinansowanie wyjazdu na Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe w Licheniu dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- Pozyskiwanie dla mieszkańców nowych usług np. programów dla sprawców przemocy w rodzinie.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

- Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Gminy.
- Kontrola z upoważnienia Burmistrza Chodcza punktów sprzedaży napojów alkoholowych co do zgodności przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
- Podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym.

5. Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego.

Kierowanie spraw do sądu o leczenie odwykowe, w tym:

- skierowanie osoby na badanie biegłych (psycholog, psychiatra) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych,

- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu rejonowego właściwego według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy.

6. Działalność Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Współrealizacja z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej działań wymienionych w programie, a w szczególności:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego,
- przeprowadzanie spotkań motywacyjnych z osobami uzależnionymi mające na celu poddanie się leczeniu odwykowemu,
- prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami,
- kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sporządzanie na ich podstawie protokołów,
- inicjowanie i stała współpraca z instytucjami oraz służbami działającymi na rzecz poprawy stanu zdrowia oraz sytuacji życiowej osób nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin.

IV. Cele programu

1. Uświadamianie zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu.
2. Promowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego bez alkoholu.
3. Zmniejszanie patologii życia rodzinnego, w tym przemocy w rodzinie.
4. Zmniejszanie rozmiarów naruszania prawa na rynku alkoholowym.

V. Adresaci programu

Odbiorcami programu są mieszkańcy miasta i gminy, w szczególności:

1. Dzieci i młodzież.
2. Osoby i rodziny dotknięte problemem alkoholowym.
3. Osoby i rodziny zagrożone problemem alkoholowym.

VI. Sposób realizacji i finansowania

Realizacja zadań nastąpi poprzez : zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia i informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu, zwiększanie dostępności do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, egzekwowanie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w szczególności co do przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu, monitoring nadużywania alkoholu w obszarach ochrony zdrowia, porządku publicznego, pomocy społecznej.

Program finansowany będzie ze środków uzyskanych z wpływów z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, określonych w Uchwale budżetowej dla Miasta i Gminy Chodecz na 2015 r. – dz. 851, rozdz. 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi , tj. 93.000 zł.

Preliminarz wydatków programu przedstawia główne zadania do wykonania w 2015 r, natomiast w budżecie gminy na 2015 r. zawarto szczegółową klasyfikację tych wydatków.

W przypadku zmian w budżecie spowodowanych zwiększeniem lub zmniejszeniem wpływów, o których mowa wyżej, program będzie dostosowany do faktycznych możliwości finansowych.

VII. Podmioty realizujące program

Program realizuje Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu współpracując z:

- Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- policja,
- placówkami oświatowymi,
- służbą zdrowia

VIII. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkom Komisji, powołanym przez Burmistrza Chodcza, przysługuje wynagrodzenie w kwocie 80 zł za udział w posiedzeniu. Dokumentem potwierdzającym udział w posiedzeniu jest lista obecności. Liczbę spotkań określa pkt. VI, 9 *Szczegółowych zadań programu wraz z wydatkami na 2015 rok.*

**Szczegółowe zadania programu wraz z wydatkami
na 2015 rok**

Lp.	RODZAJ ZADANIA	ZAKRES WYDATKÓW	TERMIN	SZACUNKOWY KOSZT
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu - działania gminy wspierające leczenie uzależnienia od alkoholu.	-	I - XII	25.920,-
1.	Funkcjonowanie Punktu Informacyjnego Pomocy Terapeutycznej i Psychologicznej	Koszt wynagrodzenia terapeuty uzależnienia od alkoholu	I - XII	120 zł x 18 godz. m-c x 12 m-cy = 25.920,-
II.	Udzielanie rodzinom pomocy -działania gminy wspierające dzieci i rodziny oraz profilaktyczne informacyjno - edukacyjne dla mieszkańców w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.	-	I - XII	60.600,-
2.	Funkcjonowanie świetlicy opiekuńczo - wychowawczej	Koszty działalności placówki w tym: zatrudnienia wychowawcy, dożywiania dzieci, pomocy dydaktycznych i innych kosztów (eksploatacji i wynajmu pomieszczeń).	I - XII	53.480,-
3.	Wspieranie oddolnych inicjatyw integracyjnych, dotyczących spędzania czasu, wolnego od alkoholu tj. pikniki rodzinne z wykorzystaniem lokalnego potencjału w sołectwach: Zalesie, Zbijewo, Brzyszewo i Wola Adamowa oraz gminne spotkanie opłatkowe dla wykluczonych społecznie w tym osób uzależnionych od alkoholu.	Dofinansowanie zakupu ; artykułów spożywczych, wynajmu urządzeń rekreacyjnych, nagród dla uczestników konkursów i turniejów, programu o charakterze profilaktyki uzależnień	I - XII	5.620,-

4.	Monitoring i badania dotyczące skali problemów alkoholowych w gminie	Współpraca z lokalnymi służbami odpowiedzialnymi za rozpoznawanie i wspieranie osób i rodzin w Pozyskiwanie informacji od szkół, policji, służby zdrowia	I - XII	-
5.	Czynny udział w kampaniach profilaktyki edukacyjnej	Zakup materiałów edukacyjnych dla szkoły	I - XII	1.500,-
III.	Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń oraz, osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów społecznych w tym alkoholowych	-	I - XII	1.500,-
6.	Wspieranie grup wsparcia w zakresie lokalowym, organizacyjnym, mentalnym	Udostępnianie pomieszczeń na spotkania i mityngi samopomocowych grup wsparcia i innych inicjatyw wspierających osoby i rodziny z problemem uzależnienia i zjawisk powiązanych. Dofinansowanie spotkania na Ogólnopolskich Dniach Trzeźwości.(koszty dojazdu) w Licheniu dla osób uzależnionych i ich rodzin – grup wsparcia osób mających problem z alkoholem	I - XII VII - VIII	- 1.500,-
IV.	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	-	I - XII	-
7.	Wykonywanie z upoważnienia Burmistrza Chodcza działań dotyczących legalności sprzedaży napojów alkoholowych	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych w	I - XII	-
V.	Instytucja zobowiązania do leczenia odwykowego	-	I - XII	500,-

8.	Kierowanie spraw do sądu o leczenie odwykowe	Opłaty sądowe i koszty biegłych	I - XII	500,-
VI.	Działalność GKPiRPA	-	I - XII	4.480,-
9.	Praca członków komisji w zakresie inicjowania działań, w szczególności kierowania spraw do sądu o leczenie odwykowe i kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Wynagrodzenie członków Komisji	I - XII	8 sp. x 7os. x 80 zł = 4.480,-
			Razem: 93.000 ,-	

PRZEWODNICZĄCY RADY
Anna Twardowska
 Anna Twardowska